

Uusi osakeyhtiölaki ja tilinpäätöskäytäntö 1.9.2006

Henrik Sormunen, Partner

Tomi Seppälä, Partner

Sisällysluettelo

Tilinpäätöstä koskevat UOYL:n säännökset pähkinäkuoressa

Ongelma-alueita

- Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
- Omat osakkeet
- Osakkeen merkintähinta
- Maksuton osakeanti
- Pääomalaina - omaa vai vierasta pääomaa
- Sulautuminen & Jakautuminen
- Kolmikantasulautuminen
- Osittaisjakautuminen

Tilinpäätöstä koskevat UOYL:n säännökset pähkinänkuoressa

8 luku:

- 3 § Kirjanpitolain soveltaminen
- 4 § Tilikausi
- 5-8 § Toimintakertomus
- 9 § Konsernitilinpäätös
- 10 § Rekisteröiminen
- 11 § KILAn ohjeet ja lausunnot
- 12 § Konserni

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

- SVOP-rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta,
  - a) jota perustamissopimuksen tai osakeantipäätöksen mukaisesti ei merkitä osakepääomaan; ja
  - b) jota ei KPL:n mukaan merkitä vieraaseen pääomaan;
  - c) sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon.
- Miten osakeoptioiden ja muita erityisiä oikeuksia sisältävien instrumenttien (kuten vaihtovelkakirjalainojen) oman pääoman komponentti?
  - IFRS: SVOP-rahastoon

Omat osakkeet

- UOYL: Omista osakkeista saadut määrät kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon...
- KILA: omien osakkeiden ostot vähennetään voitonjakokelpoisista varoista
  - Mistä erästä nyt - SVOP-rahastosta?
  - SVOP-rahasto saattaa muodostua negatiiviseksi?
- IFRS: kirjataan ja esitetään erillisenä oman pääoman eränä: "Omat osakkeet"

Osakkeen merkintähinta

Maksu rahassa

- UOYL: omaa pääomaa, jako sidottu / vapaa riippuu päätöksestä, yhtiöjärjestyksestä tai perustamiskirjasta
- IFRS: sama, mutta voi myös olla vierasta pääomaa, esim. lunastusehtoiset etuosakkeet

Maksu apportiomaisuutta vastaan

- UOYL/FAS: Apportiomaisuuden arvostuksesta ei (edelleenkään) selkeitä säännöksiä. Käytäntö ollut: merkintähinta = vähintään omaan pääomaan kirjattava määrä, enintään käypä arvo
- IFRS: Apportiomaisuuden arvo = käypä arvo

Maksuton osakeanti

- Annetaan uusia osakkeita: Rahastosiirto ei pakollinen
  - VpL:n mukaan vanhan lain ylikurssi- ja vararahaston käyttö rahastosiirtoon mahdollinen
  - Ei rahastosiirtoa muista sidotun oman pääoman rahastoista
- Annetaan yhtiön hallussa olevia omia osakkeita: osakeanti siinä missä uusmerkintäkin, samat normit
  - FAS: Ei kirjausta, jos omat osakkeet hankittu vastikkeetta
  - Jos omien osakkeiden hankinta ollut vastikkeellinen, jää ”tappio” SVOP-rahastoon
- IFRS: mikä on yhtiön saama ”vastike”?

Pääomalaina - omaa vai vierasta pääomaa

- UOYL
  - Ei ota kantaa onko omaa vai vierasta pääomaa
  - Koron saa maksaa kun jää kate sidotulle pääomalle
  - Kuluksi kirjaamaton korko esitettävä toimintakertomuksessa
- FAS
  - Ei toistaiseksi säännöstä, kirjanpitoperiaatteiden mukaan olisi luontevaa käsitellä vieraana pääomana
  - KILA: korko kirjataan jakokelpoisten varojen puitteissa
- IFRS
  - Yleensä vierasta pääomaa
  - Korko kirjataan aina

Sulautuminen & Jakautuminen

UOYL

- ”Sulautuvan yhtiön varoja ja velkoja ei saa merkitä vastaanottavan yhtiön taseeseen korkeammasta arvosta kuin mikä niiden taloudellinen arvo on vastaanottavalle yhtiölle.”
- ”Sitoumusta työn tai palvelun suorittamiseen ei sulautumisessa / jakautumisessa saa merkitä taseeseen.”
- FAS: onko tämä ongelma?
- IFRS: tämä näyttää olevan ongelma!

Kolmikantasulautuminen

Vastikkeen antaa yleensä vastaanottavan yhtiön emoyhtiö

- Kaikki yhtiöt 100 %-konserniyhtiöitä: ei vaikutusta konserniin
- Sulautuva yhtiö konsernin ulkopuolinen
  - FAS: ikään kuin normaali yrityshankinta - arvostus?
  - IFRS: siirtyvät varat ja velat sekä annettu vastike arvostetaan käypään arvoon
- Erillisyhtiötasolla haasteellinen!

Osittaisjakautuminen

Jakautuminen perustettavaan yhtiöön

- FAS: ei vielä selkeää jakautumista koskevaa säätelyä
  - käsittely osingonjakona
- IFRS: osingonjakoa

Jakautuminen toimivaan, olemassa olevaan yhtiöön

- FAS: kuten edellä
- IFRS: kuten edellä

Toimintakertomuksessa esitettävät tiedot

Vastaavaa tietoa
vaaditaan myös
IFRS-tilinpäätöksessä

 - esitys voittoa koskevista toimenpiteistä sekä mahdollisesta muun vapaan oman pääoman jakamisesta.

 - osakkeiden määrä osakelajeittain ja yhtiöjärjestyksen osakelajeja koskevat pääasialliset määräykset

 - pääomalainojen pääasialliset lainaehdot ja kertynyt kuluksi kirjaamaton korko

- yhtiön ulkomaiset sivuliikkeet

 - tiedot lähipiirilainoista

 - emoyhtiöksi tuleminen, sulautuminen ja jakautuminen

- tiedot osakeantipäätöksistä tilikauden aikana

 - tiedot optio- ja muista erityisistä oikeuksista

- hallituksen voimassa olevat osakeanti- ja optio-oikeuksien antoa koskevat valtuutukset

 - tiedot omista osakkeista